

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

Nádasy-féle ház)

hova az előfizetések és a lap
székküldésére vonatkozó felszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Köszl János (fő-tér). BöhmManó (fő-utca) papir- és könyvkereskedésesek.

Mélyen tisztelt közönség!

Az utolsó évnegyed küszöbén ismét bizalommal fordulunk a nagy közönséghez, kérve, hogy azon pártfogást, támogatást és jóakaratot, mely lehetővé tette a lap eddigi fennállását, irányunkban a jövőre is fenntartani sziveskedjék. Mi nem ígérünk vásári szatócsoshoz sem illő reclaimerikben olyan dolgokat, melyek nem egyebek humbugnál, s a nagyközönség félrevezetésére irányulnak, hanem törekszünk tisztességes munka által bebizonyítani, hogy a lapunkat olvasó közönség pártolására érdemesek vagyunk.

Lapunk, mely kezdetben egyszer, majd kétszer s immár háromszor jelenik meg hetenként, megmutatta élet- és fejlődésképeségét, s hogy lépést tart a korrallal és a közönségnek igényeit iparkodik kielégíteni. S teszi ezt önzetlenül, a függetlenség és szellemi diadalra jutásáért, mely eszmék kell hogy minden hazafinak keblében helyet foglaljanak.

A „PÉCSI FIGYELŐ“ minden **kedden, csütörtökön és szombaton** jelenik meg legalább négy oldalnyi terjedelemben s mint eddig a körülményekhez képest bővebb tartalommal is. Ezen terjedelem mellett felőlel vezércikkeiben minden fontosabb politikai, társadalmi, megyei és városi kérdést s tárgyalja azt minden egyéni befolyástól függetlenül, tárgyilagosan. Kiterjed figyelme az országgyűlési és külföldi eseményekre; tárcá rovatára nagy súlyt fektet s abban csak is jót nyújt; újdonságrovata változatos és gyors értesülési, közgazdasági rovatában pedig tárgyalja a bennünket érdeklő fontosabb dolgokat. Törvénykezési rovata pedig magában foglalja a fontosabb s a közönséget is érdeklő végtárgyalásokat. Egy-szóval oly lapot nyújt a szerkesztőség az olvasó közönségnek, mely igényeit mindenképp kielégíti.

S mindemellett a „PÉCSI FIGYELŐ“, mely sohasem volt kapzsi nyereszkezésre alapítva, az ország legelősebb heti lapja, mert

előfizetési ára:

egész évre . . . 6 frt negyed évre 1 frt 50 kr.

fél évre . . . 3 frt egy óra . . . 50 kr.

Egyes példány 5 kr.

Vidéki előfizetések leggyorsabban postautalványon küldhetők be.

Együttal hátralékosainkat is ismételve kérjük, miszerint szakítsanak hagyományos szokásaikkal s az előfizetéseiket ne utólag teljesítsék. A nagyközönség pártolását ismételve kérjük s maradunk honfui tisztelettel

A „PÉCSI FIGYELŐ“

(Pécsi Hirlap)

kiadóhivatala.

A dunai gőzhajózás.

Pécs, 1894. szept. 21.

Még boldog emlékeztető Baross minister tüzte ki megvalósítandó feladatául, hogy az önálló magyar forgalmi politika betetőzése gyanánt megteremtse az osztrák dunagőzhajózási társulat kiszorításával az önálló magyar dunai gőzhajózást, s utóda Lukács Béla ezt szintén felvette programjába. Ennek az eszmének megvalósítása már azért is vitális érdeke volt Magyarország közgazdasági politikájának, mert a keleti tartományok képezik azon elhódítható egyedüli piacot, hol iparterméneink sikerrel versenyezhetnének az osztrák ipar termékeivel, ha a rendelkezésre álló legelősebb közlekedési vonalon, a Dunán minden idegen befolyástól menten szabályozhatnók a forgalmi politikát.

Midőn azonban ministereink erre vállalkoztak, szem elől tévesztették azon alapigazságot, hogy Magyarország annyira nem önálló állam, mikép még saját belgazdasági ügyeinek intézésében is teljesen ki van szolgáltatva az osztrák érdekeknek s épen ezért vállalkozásuknak természetesen hajtórést kellett szenvednie.

Legújabb értesülések szerint a magyar dunagőzhajózási társulat létesülni fog ugyan, de ez az osztrák társulat vontató kötelére lesz akasztva, mert nem fog az osztrák gőzhajózási társulattal szabadon versenyezhetni, hanem bele kell adni derekát egy oly egységbe, mely üzletkörét úgy állapítja meg, hogy az osztrák társaságnak semmi irányban ártalmára ne lehessen, vagyis más szóval a magyar társaság kénytelen lesz úgy hajójáratainak berendezésében, mint tariffa politikájában teljesen az osztrák társulat érdekeihez alkalmazkodni; hogy pedig ez

érdekek nem a magyar közgazdaság érdekei, az fényes igazolást nyer abban, hogy kereskedelmi ministereink szükségesnek látták magyar kormányfőriáknál mindenestre szokatlan erélylyel hadat izenni a magyar érdekek védelmére az osztrák társaság ellen.

Lesz tehát magyar gőzhajózási társaságunk, melynek ismét csak Bécsből fogják előírni tevékenységi körét és módozatait, mert főelvként meg lett állapítva, hogy az osztrák Dunagőzhajózási társaság érdekeit sértenie nem szabad, sőt amint a kiszivárgott hírek után itélni lehet, épen arra lesz hivatva, hogy az osztrák társaság főlöleges terheit vállaira átvállalja s ezzel azt a társaságot, melynek monopoliumát megtörni hivatva lett volna, ezzel ismét lábra állítsa. Az osztrák társaságnak már régen kölőne a lábán az a tenger beruházással létesített hajópark, melyet a forgalmi viszonyok mellett kellőleg kihasználni nem tudott; ezen majd segítenek úgy, hogy az új magyar társaságra rádiktálják ezen főlöleges hajópark egy részének átvételét s ezenkívül nyitnak az osztrák társaság számára egy új jövedelmi forrást is a közös kikötők használati díjában, mert az is hirtik, hogy a magyar társaság az osztrák D. G. T. egyes kikötőit ezzel közösen fogja használni, természetesen nem ingyen.

A létesülő új magyar társaság kezei ilyképen meg lévén kötve természetes dolog, hogy nem számíthat oly üzleti nyereségre sem, mint szabad verseny esetén s a mai osztrák-magyar viszonyokból folyó további természetes következmény az is, hogy az osztrák érdekeket szolgáló korlátozásból származó deficitet Magyarország fizesse s így lesz szerencsénk az osztrákot kiegészítő magyar társaságnak évenként mintegy 800,000 frtot az állampénztárból kiszolgáltatni.

Nekünk pécsiieknek addig, míg bányáink az osztrák társaság tulajdonát képezik, érdekünkben áll ugyan, hogy a magyar kormány és a D. G. T. közt a békekötés létesüljön, mert a hadilábon állásnak már elég keserű levét ittuk meg, de a lokálpatriotizmust még sem tudjuk odáig terjeszteni, hogy a magyar érdekek feláldozásával járó ily békekötésnek örvendezhetnénk.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Orosz históriák.

Nagy Péter cár durvaságáról és határtalan illetlenségeiről sok érdekes adatot jegyeztek fel az egykori történetírók. De minden látszólagos durvaságai mellett Nagy Péter igen jól értett a tetetéshez is. Péter például azt hallotta volt, hogy I angol író XIV. Lajoshoz hasonlítá őt. „Oh, ezen király sokkal nagyobb volt nálamnál“, mondá a cár szinlett szerénységgel, „hanem egyben mégis szerencsésebb voltam a híres francia királynál: ő a papság előtt tétet hajtott, én az enyémet engedelmességre birtam.“ És ebben igaza is volt; ő vetett véget azon megalázásoknak, miket elődjei a patriarchák részéről tettek s önmagát tevő az orthodox egyház fejévé. Hogy azonban mily nehezen váltak meg a patriarchák régi hatalmuktól, mutatja az alábbi esemény. Virágvasárnapján nagy egyházi menet szokott tartatni, mely alkalommal a patriarcha számaron ilt, a cár pedig a számára kantáriját fogva, mellette gyalogolt Moskvától, a néhány orosz mértföldnyire fekvő Jeruzsálem nevű kolostorig. Hogy a patriarcha a cárt ezental is ily megalázó szerep elvállalására bírja, abban állapodott meg, hogy a kolostorhoz érkezvén és a számárról leszállva a cárnak évenként

1000 rubelt fizet. Péter pedig azt mondta: az egyháznak takarékosnak kell lenni, azért kantárvívót nem tarthat magának, jobb lesz tehát, ha ő maga, t. i. a cár, ül fel a számárra, ő majd maga fogja tartani a kantárt.

Ha tekintetbe vesszük azt, mily óriási erőmegfeszítést fejt ki az orosz kormány a nihilisták megsemmisítésére, mily örökös, szünet nélküli harcban állanak egymással a hatalom tényezői és eme csoportja az elszánt embereknek, úgy ama következtetésre kell jönnünk, hogy a nihilisták egy rendkívüli számos és nagy pénzforrások felett rendelkező tagokból álló titkos társulatot képeznek. Ez azonban nem egészen áll így. Mindenekelőtt tudni kell azt, hogy a nihilisták tulajdonképp két csoportból állanak. Az elsőbe sorozandók mindazok, akik titokban vagy többé kevésbé nyíltan rokonszenveznek a forradalmárokkal és ezeknek száma óriási s azt mondhatni, hogy az összes értelmiség, még a magas arisztokráciának is tulnyomó része közéjük tartozik. A másik rész, a számszerint kisebb, képezi a tulajdonképpeni harcoló szervezetet, ez intézi a merényleteket, igazgatja a titkos nyomdákat, készíti a proklamációkat és rendezi a gyűjtéseket.

Machiavelli, midőn a titkos társulatokról szól, azt mondja: „a sok tag árt neki“, de azt is, hogy „kevesen nem elegendők.“ A nihilisták rettentő módon bizonyítják be, hogy náluk (a „harcoló szervezet“ értem) e kevesek is „elegendők.“

Erejüket abból merítik, hogy a társadalom nagyobb része eszméikért rajong, e nélkül a nihilizmus pillanatig sem létezhetne, mert ha igaz lenne az, amit a kormány híresztel a nihilisták felől, hogy azok a társadalmi rend felforgatói, rablók és gyilkosok, úgy a társadalom maga lenne az, ki ezen embereket egy perc alatt tönkre tenné s összekötött kezekkel és lábakkal szolgáltatná ki a hatalomnak. De ép az ellenkezőt tapasztaljuk: a társadalom maga az, aki a nihilistákat mindenben segíti, hogy céljukat elérjék. És mit kíván a nihilizmus a hatalomtól? Semmi egyebet, mint azt, amivel Európa összes művelt államaiban bírnak: szabadságát a szónak, szabadságát a sajtónak, szabad gyülekezési jogot és szabad választást. Amely percben ezt kivívják maguknak, azonnal abban hagyják a harcot, melyet most magával az autokratia személyével vetnek fel, nem azért, mintha ezáltal már mindent elértek volna, hanem azért, hogy mostani irtózatoss fegyvereiket letéve, békés úton, de a szellem fegyverével tovább harcolva működjenek közre boldogtalan nemzetük jólétének érdekében.

Aki csak némileg ismeri az orosz viszonyokat, ama korlátlan beleavatkozását a hatalomnak mindenbe, még a családi élet szentélyét sem véve ki, az könnyen beláthatja azt, hogy az értelmi osztály mindenkor a nihilisták érdekét mozditja elő, mert ezeknek érdekei az övékkel közös, míg a hatalom, a kormány előttük egy gyűlölt ellenség, a melyet minden áron megdönteni kell. Oroszországban a

A delegációk. A magyar delegáció külügyi albizottsága szerdán délelőtt kezdte meg tanácskozásait Tisza Kálmán elnöke alatt. Ez ülésből kiemelendők Samassa egri érsek felszólalása s Kálnoky gróf külügyminiszternek a magyar delegátusok kérdéseire adott válasza. Samassa fontos kérdést intéz a külügyminiszterhez, a konkláve kérdését. A kérdés ugyan ma még nem aktuális, de holnap már az lehet. S az előrelátás nagyon ajánlatos. Kívánja hogy a monarchia nagy tudomány és tekintélyes kardinálisok által legyen képviselve a pápa választáson, a kik megfelelő jogos befolyást gyakoroljanak. És kérdi, hogy az esetleges konkláve esetén el van-e határozva a miniszter egész sulyával oda hatni, hogy a konkláve egész függetlenül teljesíthesse hivatását és szándékozik-e igénybe venni a multnak szokásai-ból fennmaradt jogot? Lesújtó kritikát mond a vatikáni követünkről s kitejti, hogy a monarchiát a vatikánál hivatása s kötelessége magaslatán álló férfinak kell képviselnie. Kálnoky gróf Falk. Berzeviczy és Apponyi Albert gróf felszólalásai folytán hosszabban foglalkozott a román kérdéssel. Romániára nézve ugyanazon tapasztalatot tette, mint Olaszországra nézve, t. i., hogy minél jobb viszonyt tartunk fenn a kormányval, annál inkább elenyészik az irredenta hatékonyasága. Valahányszor az izgatás terén új esemény merül fel, rögtön figyelmezteti az illető kormányt és intézkedést követel. Kétségtelen, hogy különböző szabálytalanságok fordultak elő, még pedig számos esztendő óta. Üres nagyozásnak tartja, hogy a legképtelenebb határokat megállapító térképek tartalmát, Erdély s talán még egy pár más területnek Romániához való csatolását a román irredenta meg akarja valósítani. Ez nem kelthet aggodalmat, félelmet. Ahoz, hogy támadó akcióra is kerüljön a sor, ennek a mindenféle artalmas izgatásnak semmiféle előfeltétele nincs meg. Tévedésnek tartja, hogy az agitáció, mely a mi románjaink közt folyik, kizárólag a román királyságból ered. E mozgalom vezérei többnyire erdélyi születésűek, kik Romániába vándorolva mint diákok, ott belebozsát-koznak mindenféle mozgalomba, aztán hazajönnek, hogy itt hazájukban polgártársaikat izgassák és lázítsák. A sajtóban Magyarországgal ellen folytatott izgatások fontosságát tulbecsülni nem szabad. Az a frázis, hogy a románok megszabadításuk végett Európához fognak fordulni, bizonyára nem fog visszhangot találni s meg van arról győződve, hogy Európának teljesen elégséges bizalma van Magyarországgal és nagyon sok is a dълга, semhogy a dákóromán izgatásokkal, irredentista ábrándozásokkal foglalkozhassék. A konklávera azt fejelte, hogy e kérdésben semmi mulasztás sem fog történni. Kálnoky nyilatkozata a román kérdésben nem elégitheti ki a magyar közvéleményt. Azt látjuk az egészéből, hogy e kérdést vagy nem ismeri a maga veszélyes változásában, vagy nem akarja ismerni. Beszéde telve van a legnagyobb ellentmondásokkal s a mellett üres, semmitmondó. Köztudomású a külügyminiszter tehetetlensége, de ekkora gyámoltalanság valóban meglepő. A magyar delegáció tagjainak nem szabad itt megállapodni. Erélyesen kell föllépni ellene s követelni, hogy ne elégedjék meg a román kormány üres ígéreteivel, hanem tegye meg kötelességét s érdekeinket hathatósan védelmezze meg. Ezt Magyarország joggal elvárhatja tőle.

Hírek.

— **(A haldokló pápa.)** A legolvasottabb firenzei ujság, a Fieramosca következőket írja a pápáról: XIII. Leo már csak egy holttest, a melyet

kormány annyira ment már tulkapásaiban, hogy tovább mennie már nem lehet, mert nincs is hova. Hiszen mindentől eltekintve, már magában véve azon tény, hogy a városokban minden lakos, még a ház tulajdonosát sem véve ki, alá van vetve annak, hogy lakását a nap vagy éj bármely órájában, akár otthon van, akár nincs, a dwornik (házmester) minden előzetes bejelentés nélkül másodkulcsaival felnyithatja és átkutathatja, elegendő világot vet az orosz társadalmi viszonyokra.

A vallási ügyek szintén egy nagy tényezőjét képezik ama elgütelenségnek, mely a nép minden rétegeiben mutatkozik, mert a cárok még az egyházból is pusztára rendőri intézményt akartak csinálni, mivel az egyház hatalmát nagyon is önállónak s kelletténél nagyobb befolyásúnak látták. Ez okból már Nagy Péter cár magához ragadta a patriarchai méltóságot, midőn a papság Adrian patriarcha halála (1700) után a husz évig betöltetlenül hagyott állásra egy új patriarcha kinevezését kérte. Ez időtől fogva az orosz egyház az államnak feltétlen rabja. Péter cár, ki mindenben szerepelt: mint ács, fogorvos, lakatos, hajós, katona és szabó, néhányszor a patriarcha személyében is fellépett népe előtt. Midőn pedig Pál császár koronáztatása alkalmával fél papi, fél katonai jelmezből megjelene ezen tragikomikai jelenetet ismételte, a világi és egyházi főhatalom összeférhetlensége mind jobban kitűnt. Hát még ha a női uralkodókra vetünk egy pillantást. Elég e néhány nevet elősorolni: I. Katalin az egykori dragonyos ara, Bauer tábornok és Mentsikoff herceg

alig képes az élet egy-egy lehellete galvanizálni. A teljes fizikai és szellemi felozlás stádiumába lépett. Semmivel sem foglalkozik többé, de nem is volna képes felfogni semmit. Reggeltől estig latin prózát és verseket mond tollba; ezek a legutolsó és kínos erőlködései elméjének, a melyet lassankint kimerit vagy jobban mondva már ki is merített. Mindaz a mi az ő nevében történik, ama négy vagy öt egyén műve a kik körülé vannak és e pillanatban az egyház kormányzatát képviselik. A pápa nem fogja megérni az új évet; könnyen érthető, hogy ennek következtében a Vatikánban a legnagyobb izgalom mondhatni anarkia uralkodik. A kuria most már csak azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy ki lesz a pápa utódja. Az apró cselszövények és összeesküvések már el is kezdődtek, a titkos konventikulomok megindultak, a bibornokok és prelátusok élénk részvétele mellett. Sőt azt mondhatni, hogy már benne is vagyunk a konkláveban.

— **(Ideiglenes városi osztálymérnök.)** Kardos Kálmán főispán az üresedésbe jött egyik városi osztálymérnöki állásra kinevezte ideiglenes minőségben Kaufer Sándor pécsi lakos, okl. építész, addig is, míg ez állás mérnökkel betölthető lesz.

— **(Kinevezés.)** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hirn Lajost, a nyitrai magán polgári iskolának középiskolai tanári oklevéllel bíró igazgató tulajdonosát a pécsi állami főreáliskolához rendes tanárrá kinevezte.

— **(Megyei közgyűlés.)** Baranyavármegye évnegyedes rendes közgyűlését f. évi október 8. n. d. e. 10 órakor tartják meg a megyei gyűlési teremben. A tárgysorozat következő: Alispán évnegyedes jelentése. Belügyminiszter rendelete a 15 éven aluli gyermekeknek a koresmák és egyéb nyilvános helyek látogatásától való eltiltása tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt. Ugyanannak rendelete a községi vadászterületek bérbeadására vonatkozó hirdetmények közzététele tárgyában. Keresk. miniszter rendelete a kéményseprő iparról szóló szabályrendelet módosításának jóváhagyása tárgyában. A vármegye háztartásának 1895 évi költségeloirányzata. A szükséges személyzetsszaporítás és az ezzel járó, valamint egyéb fedezetet nem talált költségek fedezése tárgyában. Az id. díjnokok állandósítása tárgyában. A baranyavári és mohácsi járási főszbírák mellé díjnokok alkalmazása iránt. Az 1895—96 évekre szerkesztett közüti költségeloirányzat. Siklós kérvénye a siklós trinitási és Vókány kérvénye a vókány-siklói utvonálnak a törvényhatósági közutak hálózatába való fölvétele iránt. A baja báttaszéki vasut érdekelttségének kérvénye erkölcsi és anyagi támogatás iránt. A kaposvári siketnémák intézete javára tett alapítvány tárgyában. Váradó Ferenc allevéltáros ajánlata a vármegye monografiájának megírása érdekében. A kultusz miniszter fölhívása helyi vonatkozású történelmi festmények esetleg szobroknak a milleniumra való megrendelése tárgyában. Belügyminisztériumnak a járási gőzfertőtlenítő gépek kötelees beszerzése ellen hozzá intézett közgyűlési föllíratra adott válasza. Több bírói számadás és föllebezés. A legübb adót fizető bizottsági tagok 1895 évi névjegyzéke. A törvényhatósági bizottság kiegészítése stb.

— **(Jogakadémiai élet.)** Az idén nem olyan zajosak a pécsi jogakadémiai olvasókör elnök-választási mozgalmái, mint egyébkor. A joghallgatók ifj. Reberics Imre 4. ed éves joghallgató, mint elnökjelölt körül tömörülnek, ki ma este 8 órakor fogja megtartani programbeszédjét a Hattyu

szeretője, később Péter cár agyasa, végre neje... Braunschweigi Anna, ki lovását Biront kurlandi herceggé nevezte ki. — Erzsébet, ki már nagyhercegnő korában a testőr granátosokkal felette közeli érintkezésben állt s mint császárné akként itta a pálinkát, hogy néha heteken át nem volt egyetlen józan perce sem, végre II. Katalin az auhlalt zerbsti hercegnő, aki különben igen jó uralkodónő volt, de pikáns magánéletéből ítélve, a főpapi méltóságra semmi benső rendeltetéssel nem bírt.

Ha már most így képzeljük mind eme szoknyás patriarchákat, csoda-e, hogy igen sok igazhítt orosz vagyon, aki az ezen fajta patriarchatusban még ma sem hisz. És tény, hogy egyetlen egyház kebeléből sem keletkezett annyi felekezet, mint az orosz-byzanciból, körülbelül 200, melyeket közös néven „roskolnik“ nak hívnak. Ezek és száz ehhez hasonló dolgok szülték meg Oroszországban a nihil, e rettegett rémát a hatalomnak, mely jelszavául tüzte ki e két szót: „föld és szabadság.“ És a nihil hódít, hódít minden örrendszabályok dacára, a társadalomnak minden rétegében, az orosz paraszt kunyhójától, a favágó viskójától kezdve fel egész a „mindenható“ cár fényes palotájáig.

Egyik rokona a cárnak, Krapotkin Péter herceg, már régóta táborukban van és egykor feje volt az orosz nihilizmusnak, unoka-öccse elfogatásáról néhány hónappal ezelőtt adott hirt a sajtó. A forrongás Oroszországban napról-napra terjed, pedig a börtönök már telvék valódi és képzelt forradalmárokkal s már Szibéria sem képes befogadni a depor-

étermében. A választás f. hó 27 ikén lesz, a mikor is Rebericset valószínűleg egyhangulag fogják megválasztani.

— **(Albrecht kir. herceg és a 44 esek.)** Albrecht kir. herceg a hadgyakorlat alatt többször kitüntette a nevet viselő gyalogezredet. Szügyből jövet megállította kocsiját az országuton, ahol a legénység pihenőt tartott s az ezredparancsnok, Iwinger ezredes előtt örömet fejezte ki, hogy újra látha tja ezredét. A tisztek és a bakák ezalatt a kir. herceg kocsija köré csoportosultak, a ki barátságosan szalutált s tovább hajtatott. Balassa-Gyarmaton újra találkozott a kir. herceg ezredével. Mikor a herceg megjelent köztük, számos altisztet és közlegényt megszólított.

— **(A főispán és a művészet.)** Kardos Kálmán főispán tudvalevőleg hivatalos kötelességén kívül az irodalom és művészetért melegen érdeklődik. Ez a meleg érdeklődés készítette arra, hogy Hoppel János pécsi születésű, szobrászúvendéket, ki tanulmányait a bécsi művészeti akadémián végzi, pártfogásába vegye s részére egy állami ösztöndíj kieszközlése iránt a szükséges lépéseket megtegye. A fiatal művész, kinek a Valentin kirakatában látható egyik műve élethűen ábrázolja városunk egyik ismert előkelő hölgyét, megérdemli a főispán pártfogását kiváló szorgalma és évenként fokozódó tehetsége miatt.

— **(Hymen.)** Lágler Károly mag. áll. vasuti gépészmérnök jegyet váltott Horváth Mór pécsvárad kir. járásbíró leányával, Etelekával. — Windisch Gyula, Baranya vármegyei pánztári tiszte, eljegyezte Hont megyében Ollik Mihály a bati járás tb. főszolgabirójának leányát, Mariskát.

— **(A pécsi atletikai club)** e hó 19 én tartott választmányi ülésén végleg megállapította az őszi verseny napját, mely eszerint október 7-én délután pont fél 3 órakor lesz a Tettyén megtartva a katonazenekar közreműködése mellett. Rosz idő esetén a versenyt 8 nappal később tartják meg. Továbbá elhatározott, hogy az évi tisztújító közgyűlés, melyet október hó első felében kell megtartani, e hó 14-én (vasárnap) délután 3 órára hivandó egybe. Ha azonban az időjárás folytán e napon kellene a versenyt megtartani, ugy a közgyűlés 21-én tartatik meg. Végül tagokul fel-éttettek: Borbély Kálmán, Vió Antal Verna Emil joghallgatók. Gyenes József kir. aljbíró, Marton Mano ujságíró.

— **(Fejbe vágta a bírót.)** Bozsucsanics Lázó hercegszöllősi szolgalegény, Stanojlov Zsiván nevű pajtásával együtt a keői gyümölcsöskerteket, mióta a gyümölcs megért, rendszeren meglátogatta s a gyümölcsöket rendre lopták. Darab ideig nem tudták kikutatni a rejtélyes tolvajokat. Végre azonban a községi bíró, Simon Máté, a sok sikertelen hajsza után maga vállalkozott az örállásra, és már az első éjjelen tetten érte a két tolvajt, a mint egy kerítésen át a gyümölcsösbe akartak ugrani. A bíró rájuk kiáltott. Ezek visszaugrottak a kerítésről s hirtelen rá rohantak a bíróra, ki hatalmasan védekezett a tolvajokkal szemben. Mikor látták, hogy a bíró már teljesen felülkerekedik. Bozsucsanics egy bottal ugy fejbe vágta a bírót, hogy az eszméletlenül összerogyott, aztán elszöktek. A bíró nagysokára magához tért s véres fejjel haza vándszorgott. A tettest másnap elfogták és a dárdai kir. járásbírószág fogházában elzárták.

— **(A pécsi keresk és iparkamara közgyűlése)** f. é. szeptember hó 24 én d. n. 3 órakor saját helyiségében tartatik meg. A napi rend tárgyai: Elnöki előterjesztések. A kamara ügyfor-

táltakat, a szabadság eszméje mind nagyobb tért foglal s minél gyakoriabbak az elfogatások, annál sürűbben lépnek fel a szabadság apostolai, férfiak, nők egyaránt, nem törődve saját „én“-jükkel, az orosz börtön rendszer borzalmaival, Szibéria jégvátagjaival, hanem felkeresik az autokratát magát, hogy elmondhassák neki jogos kívánalmaikat, az üldözösek, a parasztság elnyomatását, aki csak dolgozik, dolgozik pihenés nélkül, a megváltás reménye nélkül, s kéri őt, hogy karjait segélyül feljűk nyujtsa.

De kérelmük meghallgatást nem nyer, újabb elfogatások, tömeges kivégzések és száműzetés reá a felelet. Csoda-e már, ha a legvégsőhöz nyulnak — a terrorizmushoz? Nem. És már is fényes eredményeket értek el általa. Gyűlöltté tették a cár hatalmát önmaga előtt és neveltségessé alattvalói és a külföld előtt, mert egy cár, ki a nihilistáktól felelőmben saját palotájában rab, aki szabadon nem mozgathat, aki még enni és aludni is csupán halálos rettegek között bír, valóban nem irigylésre méltó.

Hova fog ez vezetni? A forradalomra. Mert minden kiegyezés békés uton, egyrészt a cár környezete által, másrészt azonban a cár örült makacsasága által, a melylyel család tradícióhoz ragaszkodik, lehetetlen lesz téve. Ez bizonyos. Hanem mily irányt fog venni egy orosz forradalom azt tudni nem lehet, de az tény, hogy az orosz forradalom egy borzasztóan phantastikus szörnyeteg, melyről nem lehet tudni, hol fog megállani. Ezt szűlte az orosz despotizmus és saját szűlöttje léssen gyilkosa.

galmi jelentése, tárgyalási ügyek. A kereskedelmi miniszter leirata az ingó dolgok részletfizetésre való eladásáról szóló törvényjavaslat véleményezése iránt. Ugyanannak leirata a kamara múlt évi jelentésében foglalt több javaslatra. Ugyanannak leirata a kamara által Pécsre kért borvegyvizsgálati állomás létesítése ügyében. Ugyanannak leirata Magyar-Szék és Berzence községeknek vásár engedélyezés iránt beadott kérvényének véleményezése iránt. Ugyanannak leirata Dárda község helypénzszabályzatának véleményezése iránt. Ugyanannak leirata az első magyar varrógép gyár támogatása ügyében. A földművelésügyi miniszter leirata az előállatok megbélyegzése ügyében. A kamara jövő évi költségeloirányzatának megállapítása. A fiunei társkamara átirata a motorok hajtására használt petroleum vám és adómentessége ügyében. A temesvári társkamara átirata az ócska és hulladék vas vasúti szállítási díjtételének mérséklése ügyében.

— **(Halálozás.)** Tömör Vince gőzmalomtulajd. f. hó 21-én hosszas szenvedés után 58 éves korában elhunyt Vaiszlón. — **Buzagits Hugóné** szül. Mihálovits Anna f. hó 20-án 62 éves korában elhunyt Kerekalján.

— **(A belügyminiszter rendelete a kolera járvány ügyében.)** A belügyminiszter rendeletet intézett a vármegye törvényhatóságához a kolera járvány ügyében. A miniszter ezuttal az ez ügyben korábban kiadott s érvényben lévő rendeleteket egész terjedelmükben fölleveníti. Az alispán e rendeletet megküldte a főszolgabíróknak, a hatósági, községi és körorvosoknak, a községi és körjegyzőknek, utóbbiaknak azon utasítással, hogy azt a községi előjárókkal megismertessék, az olvasni nem tudó előjáróknak szó szerint felolvassák és őket ennek végrehajtására utasítván teendőikben kitanítsák.

— **(Keresztelés és esküvő.)** Érdekes esküvő volt Debrecenben tegnapelőtt. Fürst Róza, pécsi születésű színésznő, Tiszay Dezső szinigazgató társulatának tagja, a zsidó vallásról áttért a református hitre. A mikor a debreceni nagytemplomban megkeresztelték, mindjárt utána megesküdött Bende Ödön színházi titkárral.

— **(A pécsi nőegylet nőegylet estélye.)** A pécsi nőegylet saját pénztára javára f. é. október hó 13-án szombati napon egyleti helyiségében népzenekar közreműködése mellett táncos és amerikai tombolával egybekötött estélyt fog rendezni. Az estély folyamata alatt izletes hideg és meleg étel és italokról a nőegylet gondoskodik, s azok mérsékelt és megszabott árak mellett a nőegylet választmányi tagjai által fognak kiszolgáltatni. Belépti díj személyenként 1 frt. Ezen estély rendezésével Szauter Gusztávné II. od. alelnök elnöke mellett Angyal Pálné, Deckleva Vilmosné, Denk Lajosné, Girardi Józsefné, Kaufmann Nándorné, Kindl Józsefné, Piacsek Gyuláné, Püch Antalné, Salamon Józsefné, Schwabach Zs. Gézané és Stern Károlyné bizattak meg.

— **(Szinészet Pécsen.)** Szigeti Jenő ez idő szerint Barcsen működő szinigazgató kérvényt adott be a városi rendőrkapitánysághoz, engedélyt kérvén arra, hogy 30 tagú társulatával f. é. október és november hónapokban a Hattyu termében, melyet e célra átalakítottak, sőt 7 páholylyal ellátni szándékozik, színi előadásokat tarthasson. S o m o g y i Károly jeles színtársulata után e kisebb rendű társulatnak vajmi kevés keresni valója lehet Pécsen.

— **(A vallás és közoktatási miniszter)** Özv. Józsa Jánosné, a volt pellérdi tanító özvegye részére kegyelemből kivételesen évi 253 frt özvegyi segélyt engedélyezett.

— **(Kellemetlen tévedés.)** — Jöjjön be Tót János! — mondja a törvényszéki elnök.

Tót János beammog s megáll a terem közepén.

— Maga Weisz Károly és Weisz Ignác harkányi kereskedőktől különböző ingóságokat lopott el.

— Én? Van jó dolga a tekintetes urnak?

— Tehát tagad?

— Persze, hisz soh'sem voltam Harkányban.

— Mily megátkozottság! Talán azt is eltagadja, hogy maga Tót János kovács.

— Persze hogy tagadom, mert én ugyan Tót János vagyok, de becsületes kanász Slavóniában; kovács a 77 ik öreg apám lelke sem volt.

Tót János e kijelentése és az egyik károsult fölvilágosítása után kiderült, hogy az idézést nem jó helyen kézbesítették. De már ekkor csakugy csurgott az izzadság Tótról. Szentül azt hitte, hogy ott fogják. Nagy öröme azonban haza küldték s uti költségül 1 frtot kapott. Tót örömtelen fölkiáltott:

— Nem hogy becsuknának, hanem még uti költségül egy forintot is adnak. Mondom én, hogy nincs párja a magyar törvénynek. De azért „megmástitom“ a nevemet, mert nem szeretnék valami bitang miatt megégyezni ilyen hosszú utat megtenni.

— **(A zsidó regruták ujeve.)** A zsidók ujeve az idén október első és második napjára esvén, a hadügyminiszter, mint értesülünk, erre való tekintettel elrendelte, hogy a besorozott zsidó regruták csak október harmadikára vonuljanak be ezredjeikhez.

— **(Tanítógyűlés Villányon.)** A siklósi esperes-kerületi tanítóegylet csütörtökön Villányon tartotta évi közgyűlését. Jelen volt 19 tanító. S c h u l z Károly mároki esperes plébános, elnök, megnyitván a közgyűlést, üdvözölte a tanítói kart s kifejtette, mennyire szükséges az ilyen közgyűlés; különösen most — ugymond — midőn egy nagy ellenség táborával állunk szemben, kik ügyünk ellen törtenek. Majd így folytatta: „A vágyak és erkölcsök romlása, a hitelenség annyira divatos, hogy rossz jövőnek nézünk elébe. Az álliberalizmus az, melynek törekvése a kath. egyház szolgáit az emberemésítő műveletektől távol tartani s így nem maradhatunk tetlenül, hanem karöltve kell haladnunk.“ Ezután következtetett a két tétel megvitatására. Az első: „Miféle vezérrel tartandók szem előtt a részletes tanterv elkészítésénél?“ Schmidt jakabfalusi tanító e tárgy felolvasása általános tetszéssel találkozott. A második tétel: „Mint működhetünk közre, hogy a nép az elpusztult szőlőkől a megélhetéséhez szükségességeket kizozza?“ Kiss Vilmos villányi tanító e tárgy felolvasása nagy vitát idézett elő. Ő ugyanis a szőlőművelés ez idő szerinti módját nem helyesli s kivihetetlennek tartja a nép szegénysége miatt. E helyett a selyemtenyészést és a gyümölestermelést stb. ajánlotta. Pammer Péter siklósi tanító csodálkozásának adott kifejezést e nyilatkozatok fölött s bizonyított, miszerint igenis a nép művelhet szőlőt. A tanítási gyakorlat ezuttal elmaradt. Több kisebb tárgy elintézése után a közgyűlés tagjai a Wallicsek féle szállóba tértek társasbédre, melyen vig hangulat uralkodott.

— **(Kossuth arcképek.)** A székes fővárosi 1848 49 i Ereklie muzeum gyönyörű életnagy olajfestésű Kossuth-arcképeket készített városok, községek és egyetek számára. Egy-egy festmény ára rámástól 30—50 és 150 forint.

— **(Egy körözött egyén elfogatása.)** A pécsi rendőrség tegnap délelőtt a Király utcában egy jeles firmát fogott el. Ritter Miklósnak hívják s vökányi születésű. Vökányban az utóbbi években különböző, a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményeket követett el; nevezetesen egy pincét fölrobbantott, többet pedig fölgyújtott; leginkább kedvenc szenvedélye volt a pincékben a borokat a hordókból kieresztetni, stb. Mikor már sok volt a rováson, megugrott. Országszerte köröztek, míg végre tegnap elfogták és átadták a siklósi csendőrségnek.

— **(Leütötte a nyul miatt.)** Andró János csuzai lakos egész nap vadászott nyulra; a szerencse kedvezett neki és este egy szép nyullal az oldalán büszkén lépdegelt haza felé. Egyszer csak az éjsötétjében előugrott Farkas József ugyancsak csuzai lakos, ki szintén vadászott, de egy egeret sem lőtt, ámbar a felesége, ki nagyon szereti a nyulpecsenyét erősen ráparancsolt, hogy nyul nélkül haza ne merjen jönni, fegyverével hátulról leütötte Andró, ki eszméletlenül terült el az uton. Aztán Andró puskáját és a nyulat ellopta s megugrott. Később arra jövő emberek Andró megtalálták s haza szállították. Másnap úgy tudták meg, hogy Farkas a tettes, mert a szomszéd eldicselkedett vele, hogy Farkaséktól nyulpecsenyét kapott.

— Tudtam, hogy bajom lesz a nyulpecsenye miatt; — sopánkodott Farkas, mikor elfogták és Dárdára vitték; de a feleségemnek nyulpecsenye kellett s a mikor egy egy asszony valamit a fejébe vesz, a hét ördög sem tudja onnan kiverni.

— **(Tűz a vidéken.)** Özv. Koszics Anna dárdai náddal fedett háza a padláson lévő kukoricával s egyéb élelmi szerekkel együtt a napokban leégett. A kár 343 frt 80 kr. Biztosítva volt 400 frtig.

— **(Orvtámadások.)** Ifj. Balog János turonyi lakost, midőn egyik komájától éjfél tájban haza felé ment, az utcán meglesték Kozma János, Sarkándi János, Bíró István és Daka Lajos szintén turonyi lakosok s mert egy régebbi koresmai civakodásból kifolyólag haragudtak reá, megtámadták és a náluk lévő kések és botokkal megszurkák és elverték. A szerencsétlen Balog orvosi gyógykezelés alatt áll, a tetteseket pedig letartóztatták és átadták a siklósi kir. jbiróságnak. — Vámosházi János magyarbólyi lakost, mikor a mezőről a szántásról haza felé igyekezett. Schmidt György lapáncsai lakos utközben megtámadta s a magával hozott késsel a hátába szurt s elmenekült. De elfogták és a véres késsel együtt a dárdai kir. jbiróságnak átadták.

— **(A honvéd ezredgyakorlatok befejeződtek.)** Nagy az öröme a honvéd tartalékosoknak, vége a gyakorlatoknak s hazamehetnek békés foglalkozásuk folytatására. Tegnapelőtt délelőtt végeződtek be az ezredgyakorlatok. A lefuvas után a tisztikar a sátoztábor tágas kantinjában déltájban vig lakomára gyűlt össze, mely d. u. 4 óráig tartott; magától értetődik, hogy kedélyes felköszöntőkben nem volt hiány. A kaposvári két zászlóalj tegnap délben távozott állomáshelyére. A tartalékosokat tegnap leszerelték s a helybeli honvédek bevonultak a Fehérvári-utcai honvédiaktanyába. A pécsi 8 ik huszárezred legénysége f. hó 23-án érkezik haza a nagy gyakorlatokról.

— **(Hivatalos stílus.)** A község egyik lakosa fölakasztotta magát. Az emberek elszaladtak a halottkéért, ki a helyszínen megjelenvén, nagy auktoritással kémezi végig a halottat. Aztán elővett egy hivatalos blankettát s kitöltötte. A „halál oka“ rovatban a tudományokban jártas férfiú ezt jegyezte be: „Meghalt, kötél által okozott egészségtelen önbántalomban.“

— **(A „Pesti Hírlap“)** lapunk mai számához csatolt előfizetési fölhívását t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

60.000 frt a főnyeremény a lebergi kiállítási sorsjegyeknél, mely 10% levonás után készpénzben fizetetik ki.

Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a huzás már szeptember 27-én történik.

Törvénykezés.

Boszuból loptak. Polgár Józsefnek valami összeütközése volt János Imrével, a miért ellene boszút táplált. Hanem boszujának kielégítésére furcsa módot eszelt ki. A bellyei koresmában borközben rábeszélte Bálint János és Gáspár István barátait, hogy lopják meg János Imrét. Ezek a bor hatása alatt barátságból rá állottak. F. é. július 1-én éjjel behatoltak a János kamarájába, honnan 20 zsák búzát, 2 zsák zabot és 2 zsák lisztet elloptak. A búzát a határban a zabos földben elrejtették, a többit Polgár lakására szállították. Másnap azonban a lopás napfényre jött s a holmit megtalálták. A csütörtöki végtárgyaláson a pécsi kir. törvényszék beismerésük alapján Polgár Józsefet 1 és fél évi börtönre, Bálint Jánost 1 évi börtönre s Gáspár Istvánt 6 havi börtönre s egyenként 3 évi hivatalvesztésre ítélte el.

— **(Zsemle kezdte, órán folytatta.)** Sziber János zsemle elarusító volt Pécsen, de mivel gazdáját meglopta, elbocsátották szolgálatából s haza került Mocsoládra, hol Szei József napszámos barátságába fogadta s lakásán többször szívesen látta. Sziber e barátságos indulattal visszaélt, s midőn f. é. január 1-én Szei eltávozott hazulról, betörte az ablakot, bement a szobába s a falon függő ezüst óra ellopása után az ablakon keresztül elmenekült. A gyanu csakhamar reá esett, mert az órát előbb puffra megakarta venni. Meg is találták nála. A csütörtöki végtárgyaláson töredelmesen bevallotta tettét s a pécsi kir. törvényszék 6 havi börtönre ítélte el.

NYILT-TÉR. *)

KÖSZÖNET-NYILVÁNTÁS.

Mindazok, kik felejtethetetlen kedves leánykánk, illetve testvérünk:

ANGSTER RIZUSKA

temetésén megjelentek, vagy pedig koszorú küldésével és részvétük egyéb megnyilatkozásával a sorssújtotta gyászoló család mérhatalen fájdalomt enyhíteni igyekeztek, fogadják érte legőszintébb köszönetünk kifejezését.

Pécs, 1894, szept. 21-én

A gyászoló család.

Irnok kerestetik!

Ügyvédi irodámba, egész napi foglalkozás mellett, jó írásu irnokot keresek. Fizetése havi **30 frt.** A foglalkozás állandó. Kellő szorgalom és ügyesség mellett a fizetést felemelem. Az állás azonnal elfogadható.

Pécs 1894. szept. 21.

Dr. Kereky Mihály
ügyvéd

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget
A szerk.

Szerkesztői üzenetek.

D. S. és Zs. J. uraknak Sepse. Szives tudósításuk azért nem használhattuk fel, mert az általánosságban mozgó volt. Máskor sziveskedjenek neveket s részletes körülményeket közölni. Üdvözl.

Lapunk ajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő

PLEININGER FERENCZ

Szerkesztő:

BOGÁTHY MEDÁRD.

MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **HOLLÓ LAJOS dr.**, orsz. képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A **Magyarország** politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításaival az összes lapokat megelőzi.

A **Magyarországból** a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi kül és belföldi eseményeket, kimerítő tőzsdei tudósításokat stb. stb.

A **Magyarország** eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önnállóságáért és szembe száll minden **korruptzióval** és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A **Magyarország** független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A **Magyarország** ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma **flytonosan fejlődve és megerősödve** áll jövőben is a **közönség szolgálatára**.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Szerkesztőség: VIII. ker., Fhg. Sándor-utca 2. sz.	Egész évre 14 frt — kr. Fél évre 7 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr.	Kiadóhivatal: IV. ker., Rostély - utca 2. sz.
--	--	---

MárCsütör- Lembergi Sorsjegyek á 1 frt.
Lökön húzás **kiállítási**

Főnyeremény **60 000** forint.

kaphatók: Schapring J. és Ullmann M. Károlynál.

Árverési hirdetmény.

Nagyharsány község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező — a községben megtartatni szokott **4 országos** esetleg **pótrésárokon** gyakorlandó

helypénzszedési jog

1895 évi január hó 1-ével kezdődő 3 egymásután következő évre **Nagyharsány községben a község házában**

1894. évi október hó 7-én délután 2 órakor

megtartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a nagyharsányi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Nagyharsányban, 1894. évi szeptember 19-én.

ÉLTETŐ FERENCZ

h. bíró.

H i r d e t m é n y.

Mágozs nagyközség

országos és hetivásári helypénzszedési jogai

külön-külön, 1895 évi január 1-től 1897 évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra **foljő évi október hó 14-én** szükség esetén **28-án, két órakor délután a község tanácstermében** írásbeli zárt ajánlatok elfogadásával egybekötött nyilvános árverés útján, bérbe fognak adatni.

Árverési feltételek a jegyzői irodában betekintethetők.

Mágozs, 1894. szeptember 20.

Az előjáróság.

A „Belvárosi bank és váltóüzlet”

Hecht Samu, Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.

Sorsjegyeket, arany és ezüst pénzeket a hivatalos árfolyamlap szerint vesz és elad.

Ertékpapírokra csekély kamat mellett kölcsönöz. Tőzsdei megbízásokat kötésenként 300 frt fedezet mellett elfogad.

Törlesztési kölcsönt ad birtokra.

1 frt 50 kr évi díjért sorsolási lapot küld.

Igervények minden húzáshoz kaphatók.

Belvárosi bank és váltóüzlet.

HECHT SAMU.

Legújabb, legcélszerűbb és legkényelmesebb

palaczk-záró készülék

Ifju **SCHOLZ ANTAL**

UJ SÖRGYÁRÁBÓL

most emez új záróeszközökkel ellátott palaczkokban szállítják a sört.

Biztosítékot nyújt ezen záróeszközök a **hamisítások ellen**, mert a dugaszolás csak a magas nyomással működő, külön e célra szolgáló géppel történhetik.

A teljesen légmentesen, szorosan zárt palaczkokat egy egyszerű kampó segítségével kell fölnyitni, ami oly könnyűséggel jár, hogy eme dugókat a legkisebb gyermek is könnyű szerrel kiemelheti.

A palaczkok fölnyitása céljából a küldeményekhez esatolt kampók a már fölnyitott palaczkok bedugaszolására is használhatóak.

Az új sörgyár mellett fölépült

nagy és diszes söresarnok

elkészülvén, az a n. é. közönségnek rendelkezésére áll. Különös figyelmébe ajánlható a n. é. közönségnek az új söresarnokkal kapcsolatosan szilárdan épült

kényelmes téli helyiség

mely egész télen át nyitva áll és rendszeren fűtve és villamos világítással ellátva lesz.